

ORSAK TILL UNDERSÖKNING

Brand i ventilationsanläggning.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Gert Lönnqvist, Räddningstjänsten.

FASTIGHETEN

Företaget X är en pappersindustri med huvudsaklig tillverkning av tryckta bärkassar i papper. Tillverkningen sker i en större fabrikslokal uppförd under 19xx-talet. Produktionslokalerna är indelade i fyra större brandceller samt kontors- och personalutrymmen.

Brandcellerna är avskiljda i brandteknisk klass REI60. Väggar består av betongelement och stål, taket utgörs av trapetskorrugerad plåt med isolering samt takbeklädnad av tjärpapp. Fastigheten är utrustad med automatiskt, vidarkopplat brandlarm, vilket även styr utrymningslarm och portar i brandcellsgräns. Delar av anläggningen är även utrustad med vattensprinkler. Företaget sysselsätter tot. 65 personer, arbetet pågår i 3-skift och helgskift.

BRANDEN

Personalen uppmärksammade branden via det automatiska brandlarmet. Räddningstjänsten larmades via SOS 112. Vid framkomst kl 15.56, kan brandpersonal konstatera glödbrand i en ventilationskanal, vilken förbinder en bullerbur vid maskin nr x med en lanternin på fabrikstaket, där den sugande fläktmotorn är installerad. Branden släcks sedan lanternin och innertak i bullerburen brutits upp.

UNDERSÖKNINGEN

Undersökningen inleds samma dag kl 18.00. Närvarande är undertecknad tillsammans med företagets representanter AA och BB. Man berättar att taklägningsarbete har utförts i primärbrandområdet på fabrikstaket under dagen. Vid arbetet användes gasolbrännare för att värma tjärpapp. AA hade informerats om att takläggarna sett rök vid lanterninens fot vid 10-tiden. Man hade då avbrutit arbetet och använt en av de pulversläckare som fanns på plats. Man hade även borrar ett hål i ventilationsschaktet för att kontrollera förekomst av rök.

Bullerburen

Vid maskin nr x, som är en pappers- och tryckmaskin finns en s.k. bullerbur runt den del av maskinen som stansar pappret. Buren är invändigt isolerad med mineralull. I bullerburens tak ansluter ett ventilationsschakt. Runt schaktets nedre mynning finns invändigt en isolering av mineralull. Denna isolering visar spår av glödbrand. Branden har även spridit sig i burens takisolering. Vid kontroll av maskinen finns inga felaktigheter som skulle kunna orsaka brand. Det finns inte heller några brandskador på själva maskinen.

Taket

På taket återfinns den utrustning takläggarna lämnats efter sig, 4 st gasolfaskor, 2 st pulversläckare, takpapp m.m. Takarbetet har pågått mot den lanternin som utgör ventilationsschaktets anslutning mot yttertaket. Vid kontroll av den sugande ventilationsfläkten konstateras att fläkthjulet löper friktionsfritt och utan missljud. Det finns inte heller några synliga skador, sot eller värmeanlöpningar på fläktmotorn. Vid lanterninens fot/anslutning mot tak, finns spår av brand/sotskador. Här finns också rester av pulver från en pulversläckare. Vid ett uppföljande samtal med en av de takläggare som arbetade på taket vid tillfället, bekräftas att man haft ett tillbud under förmiddagen. Vid rökutveckling från schaktgenomföringen i taket, hade man släckt med pulversläckare och sedan hållit området

under bevakning tills man lämnade platsen kl 15.30.

SLUTSATSER

Branden har orsakats av att man utfört s.k. hetarbete på tak. Vid brukande av gasolbrännare har brännbart materiel antänts i området runt schaktgenomföringen. Värmeledning har skett i schaktets plåtkonstruktion och glödbrand har sedan spridit sig i ventilationstrumman, som med all sannolikhet varit förorenad av damm från papper och lackrester. När glödbranden nått ventilationstrummans isolering har en viss ökning av brandförloppet skett och spridning har ägt rum till bullerburens takkonstruktion.

SPRIDNINGSRISK

Risk för brandspridning i fabrikslokalens takkonstruktion har förelegat. Branden har därigenom utgjort risk för omfattande förstörelse av egendom samt utgjort risk för människors liv och hälsa.

ERFARENHETER

Heta arbeten på tak innebär ett stort risktagande. Det är därför av största vikt att regler för heta arbeten följs till punkt och pricka.

- o Namngiven brandskyddsansvarig skall vara utsedd
- o Personal och brandskyddsansvarig skall ha erforderlig utbildning
- o Skriftligt tillstånd för heta arbeten på tak skall finnas upprättat
- o Platsen skall ha besiktigats före igångsättande (kontrollista)
- o Rätt utrustning skall användas
- o Släckutrustning skall finnas på plats